

Tweede Kamer
Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Datum
12 maart 2008

Ons kenmerk
2008-0000121173

Onderdeel
IIOS/S&I

Inlichtingen
Tanja Timmermans
T 070-4266069
F

Uw kenmerk

Blad
1 van 4

Aantal bijlagen
2

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Onderwerp

Antwoord op vraag om nadere informatie over de
kosten van de onderscheiden projecten in het
kader van elektronische overheid

Hierbij doen wij u toekomen het antwoord op de vraag om nadere informatie over de kosten van de onderscheiden projecten in het kader van de elektronische overheid. Deze vraag werd gesteld tijdens het Algemeen Overleg over de voortgangsrapportage e-overheid van 5 september 2007.

Veel overheidorganisaties werken aan het verbeteren van de dienstverlening aan burgers en bedrijven: meer integraal, meer vraaggericht en met minder administratieve lasten. Het gebruik van de voorzieningen van de e-overheid¹ is voor overheidsorganisaties een essentieel middel om dit te bereiken. De kosten van de toepassing of ontwikkeling van deze e-overheidsvoorzieningen maken meestal onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoeringsuitgaven van individuele overheidorganisaties. Het gaat dan om de kosten van veranderingen in werkprocessen, van reorganisatie(s), van inzet van hard- en software, van ondersteuning bij implementatie, etc. Meestal worden deze kosten toegerekend aan de apparaatuitgaven voor de uitvoering.

Het ministerie van BZK heeft een inhoudelijk coördinerende rol als het gaat om de ontwikkeling van de generieke elektronische overheidsvoorzieningen – mede ter ondersteuning van betere dienstverlening via de telefoon en balie – en het beschikbaar stellen hiervan aan overheidorganisaties. EZ heeft een coördinerende taak op het gebied van het ICT beleid. BZK coördineert, in samenwerking met EZ, de ontwikkeling van de generieke e-overheidsbouwstenen en basisregistraties, maar heeft geen expliciete doorzettingsmacht als het gaat om de invoering ervan. Om meer efficiëntie en samenhang te realiseren bij de invoering van de voorzieningen, wordt ingezet op een betere samenwerking tussen overheidsorganisaties en het doorbreken van verkokering. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van inzet van financiële middelen.

¹ De in de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) opgenomen schematische weergave van de e-overheidsvoorzieningen en de relatie van voorzieningen tot de dienstverlening aan burgers en bedrijven, staat beschreven in bijlage 1.

Datum
12 maart 2008

Ons kenmerk
2008-0000121173

Onderdeel
IIOS/S&I

Blad
2 van 4

Door dingen samen op te pakken, ontstaat een geïntegreerde dienstverlening waar burgers en bedrijven middelpunt zijn en minder van het kastje naar de muur zullen worden gestuurd. Voorbeelden zijn het ontwikkelen van de éénloketgedachte (via meerdere communicatiekanalen), standaardisaties en een gezamenlijke infrastructuur waar gemeenschappelijke afspraken en protocollen worden gemaakt. Deze vereisen in sommige gevallen wettelijke kaders, zoals bij het Burgerservicenummer en de verschillende basisregistraties.

Verdeling van de kosten van de elektronische overheid

De kosten van de elektronische overheid worden gedragen door diverse overheidsorganisaties. Elke overheidsorganisatie doet eigen uitgaven, ofwel omdat zij de verantwoordelijkheid heeft voor de ontwikkeling c.q. de exploitatie van één of meer van de generieke voorzieningen, ofwel omdat zij generieke voorzieningen inzet ten behoeve van elektronische dienstverlening en daarbij behorende investeringen doet in de wijziging van werkprocessen.

De kosten – die dan ook terug te vinden zijn in diverse financieringsbudgetten en begrotingen – zijn onder te verdelen in 2 categorieën, namelijk kosten voor:

1. Dienstverlening
 - a. Invoering
 - b. Ondersteuning
2. Generieke voorzieningen
 - a. Ontwikkeling
 - b. Beheer en exploitatie

Het is belangrijk om in het oog te houden dat bij het realiseren van een basisinfrastructuur en generieke voorzieningen de kosten voor de baten uitgaan. De investeringskosten worden voor het grootste deel op centraal rijksniveau gedragen, terwijl de gehele overheid er baat bij heeft in de exploitatie.

Ad 1. Elektronische dienstverlening

a. Invoering

Zoals gezegd is inzet van de e-overheidsmiddelen essentieel om vorm te geven aan de moderne dienstverlening die overheidsorganisaties nastreven. De kosten van het invoeren van de e-overheidvoorzieningen is daarmee integraal onderdeel van reguliere bedrijfsvoering van een overheidsorganisatie. Analoog hieraan zijn de invoeringskosten voor het gebruik en de toepassing van de generieke voorzieningen – i.t.t. de ontwikkel- en exploitatiekosten – dan ook volledig voor rekening van de betreffende overheidsorganisaties.

Dit geldt ook voor de baten die bij gebruik van de voorzieningen ontstaan. De invoering van de e-overheid biedt voor de overheidsorganisaties, naast een betere kwaliteit van de dienstverlening, aanmerkelijke substantiële voordelen in termen van efficiëntie en effectiviteit.

b. Ondersteuning bij implementatie van e-overheid

De implementatie van de e-overheid wordt ondersteund vanuit centrale initiatieven. BZK ondersteunt bijvoorbeeld gemeenten en provincies bij de invoering van de e-overheid via ondersteunende programma's, in casu de I-teams, Egem en e-Provincies. De Unie van Waterschappen doet dit voor de waterschappen. Deze ondersteunende programma's worden door de betrokken organisaties zelf gefinancierd; BZK geeft een bijdrage voor gemeenten. De zelfstandige uitvoeringsorganisaties worden normaal gesproken niet met bijdragen vanuit BZK ondersteund. Wel is er door BZK ten behoeve van alle overheidsorganisaties een kenniscentrum ingericht.

Ad 2. Generieke voorzieningen

a. Ontwikkeling

Door de generieke voorzieningen (ofwel de "bouwstenen") vanuit de Rijksoverheid te ontwikkelen, wordt het wiel niet op verschillende plaatsen opnieuw uitgevonden. De ontwikkelkosten worden gedragen door die overheidsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor de generieke voorzieningen. Dit zijn in het algemeen ZBO's². De kosten zijn meestal terug te vinden in de begrotingen van ZBO's. Ministeries leveren vanuit hun verantwoordelijkheid voor wetgeving en beleid een (relatief kleine) bijdrage³ die doorgaans niet is verbijzonderd in de departementale begrotingen.

b. Beheer en exploitatie

De beheer- en exploitatiekosten voor generieke voorzieningen worden voor een beperkt deel uit centrale bronnen bij BZK gefinancierd, maar voor het merendeel uit financieringsbronnen bij andere overheidsorganisaties. Wat de generieke voorzieningen bij BZK zelf betreft, is het beheer van enkele generieke voorzieningen (w.o. DigiD, OTP) ondergebracht bij de Gemeenschappelijk Beheer Organisatie (GBO) en van enkele andere voorzieningen (w.o. BSN, GBA) bij het agentschap Basisregistratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR). De kosten hiervan worden deels via de begroting van BZK gefinancierd en worden deels doorbelast aan betrokken organisaties, binnen en buiten de overheid. Beheeractiviteiten en -kosten van andere generieke voorzieningen (dit betreft vooral de andere basisregistraties dan de GBA) worden gedragen door de betrokken verantwoordelijke overheidsorganisaties (voornamelijk gemeenten, departementen en zelfstandige uitvoeringsorganisaties).

² Indien er sprake is van ontwikkelingen waarbij ook de gemeenten een verantwoordelijkheid dragen, geldt dit uiteraard niet voor die investeringen. Dit is o.a. het geval bij enkele basisregistraties (GBA, BAG).

³ Kanttekening hierbij is dat de kosten niet altijd te herleiden zijn. Een generieke voorziening kan namelijk ook onderdeel zijn van een grotere operatie waarbij de uitgaven voor de e-overheid niet zijn verbijzonderd ten opzichte van het geheel aan uitgaven.

Datum
12 maart 2008

Ons kenmerk
2008-0000121173

Onderdeel
IIOS/S&I

Blad
4 van 4

Financieringsbronnen

Wij willen u in deze brief informeren over de bijdrage⁴ die door BZK en EZ als coördinerende departementen voor de generieke e-overheid voorzieningen zijn gedaan in de periode van 2005 tot 2007. De bedragen staan vermeld in de tabel in bijlage 2 en zijn/worden gefinancierd vanuit de volgende financieringsbronnen:

- Begroting BZK en EZ (inclusief PRIMA)
- Investeringsimpuls e-overheid

Kosten gemaakt door andere organisaties dan BZK en EZ zijn niet in dit overzicht opgenomen. Het is nagenoeg onmogelijk om een compleet beeld van de investeringskosten aan zowel Rijksoverheidzijde als elders (gemeenten, provincies, ZBO's, waterschappen) te geven, omdat deze bedragen bij andere organisaties niet expliciet als bijdragen aan de e-overheid worden weergegeven, maar zijn verdisconteerd in algemene bedrijfsvoeringsuitgaven.

Voor de financiering van investeringen in de e-overheid is in de periode 2007 tot en met 2011 een investeringsimpuls van in totaal € 50 miljoen (2 x € 25 miljoen) beschikbaar. Voor 5 generieke projecten⁵ ("bouwstenen") van de e-overheid is een bijdrage voorzien uit deze middelen. De financiële omvang van deze 5 projecten bedraagt € 33,9 miljoen. Uit de pijler 2 middelen van het Coalitieakkoord is € 54 miljoen beschikbaar voor sectorale investeringen in ICT gericht op maatschappelijke domeinen. Deze middelen kunnen deels ook een bijdrage leveren aan de e-overheid.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Staatssecretaris van Economische
Zaken,

Drs. A. Th. B. Bijleveld-Schouten

Drs. F. Heemskerk

⁴ Dit zijn de bijdragen voor de ontwikkeling en beheer/exploitatie van de generieke e-overheid voorzieningen en bijdragen voor de ondersteuning van de dienstverlening.

⁵ Gemeenschappelijke Machtigingsvoorziening t.b.v. DigiD (BZK, EZ, FIN), Overheid Diensten Platform (BZK, EZ, SZW, JUS), Persoonlijke Internetpagina (BZK, EZ), Registratie Niet-Ingezetenen (BZK, FIN, SZW), Nieuw Handelsregister (EZ)

